

Nota de fundamentare

<p style="text-align: center;">Secțiunea 1: Titlul proiectului de act normativ</p> <p style="text-align: center;">Ordonanță de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, și adoptarea unor măsuri în domeniul energiei</p>
<p style="text-align: center;">Secțiunea a 2-a: Motivul emiterii actului normativ</p>
<p>2.1 Sursa proiectului de act normativ</p> <p>O reprezintă necesitatea actualizării OUG nr. 27/2022 ținând cont de condițiile economico-financiare ale pieței de energie din prezent, precum și necesitatea elaborării cadrului legislativ aplicabil ulterior finalizării schemei de sprijin în vederea asigurării unei perioade de tranziție în procesul de revenire la piața liberalizată și a unei protecții corespunzătoare a clienților finali de energie electrică și gaze naturale.</p>
<p>2.2 Descrierea situației actuale</p> <p>Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare, (OUG nr. 27/2022) a fost aprobată o schemă de sprijin pentru clienții finali din piața de energie electrică și gaze naturale, schemă de sprijin care se aplică începând cu data de 1 aprilie 2022 până la data de 31 martie 2025, iar sprijinul financiar este acordat prin intermediul Fondului de Tranziție Energetică.</p> <p>Prin actul normativ, care de-a lungul timpului a suferit o serie de modificări, au fost promovate diverse măsuri de sprijin pentru consumatorii casnici și noncasnici de energie electrică și gaze naturale, fiind acordat un sprijin financiar stabilit ca urmare a analizării și luării în considerare a prețurilor existente la momentul respectiv pe piața de energie.</p> <p>În prezent, urmare tendinței de stabilizare și chiar de reducere a prețurilor la energie electrică și gaze naturale înregistrată atât la nivel național, cât și european, se impune o actualizare a actului normativ care să țină cont de aceste evoluții, astfel încât clienții finali să poată resimți respectiva scădere. De asemenea, este necesară o ieșire graduală din schema de sprijin și revenirea la piețele liberalizate de energie, într-o formă care să includă o perioadă de tranziție necesară clienților pentru readaptarea la mecanismele pieței liberalizate și care să asigure, în continuare, protecția clienților vulnerabili față de volatilitatea încă ridicată din piață. În acest sens, autoritatea de reglementare din domeniul energiei, care monitorizează tendințele înregistrate la nivelul piețelor de electricitate și gaze naturale, a înaintat ministerului o serie de propuneri care vizează renunțarea graduală la schema de sprijin și revenirea la principiile pieței liberalizate de energie.</p> <p>Dat fiind necesitatea de a se asigura ieșirea din schemă cât mai curând posibil și de a da clienților posibilitatea de a beneficia cât mai rapid de scăderea prețurilor angro înregistrată la energie electrică și gaze naturale, se impune promovarea unei ordonanțe de urgență prin intermediul căreia să se efectueze modificările necesare.</p>

2.3 Schimbări preconizate

Prezentul act normativ are drept scop instituirea următoarelor măsuri temporare:

- pentru claritate a fost introdusă obligația furnizorului de a defalca prețul final pe aceleași componente în oferta de furnizare, în contractul de furnizare și în prețul final facturat clientului final, în concordanță cu prevederile Regulamentului (UE) 2016/1952 al Parlamentului European și al Consiliului privind statisticile europene referitoare la prețurile la gaze naturale și energie electrică, potrivit cărora prețul practicat în cazul clienților finali de gaze naturale/energie electrică pe tranșă de consum este suma celor trei componente principale: componenta referitoare la energie și la furnizare, componenta referitoare la sistem/rețea (de transport și distribuție) și componenta care cuprinde impozitele, comisioanele, taxele și tarifele
- luând în considerare evoluțiile costurilor pe care le înregistrează furnizorii de gaze naturale, este necesară actualizarea componentei de furnizare pentru activitatea de furnizare a gazelor naturale și luarea în considerare a noii valori la stabilirea prețului final;
- se propune scăderea prețului gazelor naturale pe care producătorii de gaze naturale care desfășoară atât activități de extracție onshore și/sau offshore, indiferent de data începerii acestei activități, cât și activități de vânzare a gazelor naturale au obligația să le livreze, începând cu data de 1 aprilie 2024, furnizorilor clienților casnici, furnizorilor producătorilor de energie termică sau direct către producătorii de energie termică și operatorului de transport și sistem/operatorilor concesionari de distribuție titulari ai unei licențe de operare - operatori de rețea de la 150 lei/MWh la 120 lei/MWh;
- de asemenea, având în vedere scăderea prețurilor pe piețele de energie electrică, se propune reducerea plafonului pentru care se plătește taxa de solidaritate de către producătorii de energie electrică la 400 de lei/MWh în vederea asigurării sursei financiare necesare susținerii schemei de sprijin; pe baza aceluiași considerente, se propune reducerea valorii de tranzacționare prin Mecanismul de achiziție centralizată de la valoarea de 450 de lei/MWh la 400 de lei/MWh, această măsură asigurând reducerea impactului bugetar, în procesul de compensare, și fluidizarea circuitelor financiare în sensul că furnizorii vor avea sume mai mici blocate în desfășurarea activității;
- se propune reducerea perioadei de aplicare a Mecanismului de achiziție centralizată de la data de 31 martie 2025 la data de 31 martie 2024, participarea voluntară la acest mecanism începând cu data de 1 aprilie 2024, precum și posibilitatea tuturor producătorilor de energie electrică de a participa în mod voluntar la acest mecanism pentru a se putea relua tranzacțiile pe baza mecanismelor concurențiale și pentru a se stimula creșterea lichidității, astfel încât să se permită furnizorilor achiziția de energie necesară prin contracte pe termen mediu și lung;
- se propune creșterea marjei prevăzută în cadrul art. 5 din cuprinsul anexei nr. 6.1 de la 2% la 10% în vederea stimulării reluării cumpărării și vânzării pe piața angro care va avea ca efect:
 - i. Crearea de surse pentru susținerea schemei de compensare
 - ii. Creșterea lichidității în piața concurențială, ceea ce va conduce la prețuri de referință relevante și la restabilirea echilibrului în piețele de energie.

- introducerea unor clarificări cu privire la aplicarea unora dintre prevederile OUG nr. 27/2022, având în vedere solicitările de clarificare primite din partea furnizorilor de energie electrică și gaze naturale, pentru asigurarea funcționării schemei de sprijin prin instituirea unor norme de aplicare clare și neechivoce; astfel, a fost clarificată prevederea referitoare la prețul din ofertele tip de furnizare a energiei electrice/gazelor naturale elaborate și publicate de către furnizori, în sensul că acesta nu poate depăși valoarea prețului final facturat doar pentru perioada de aplicare a prețurilor maxime plafonate, respectiv 1 ianuarie 2023-31 martie 2025, precum și prevederea referitoare la modalitatea de stabilire a prețului final facturat, în sensul că aceasta se aplică tuturor clienților finali până la data de 31 martie 2025, fiind cuprinse și contribuțiile aferente schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă, precum și contravaloarea certificatelor verzi aferente sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile;

- având în vedere importanța asigurării în plan economic și social a unui nivel ridicat de protecție a clienților finali de energie electrică/gaze naturale, autoritatea de reglementare a propus etapizarea măsurilor de ieșire din schema de sprijin, în sensul introducerii unei perioade de tranziție de 1 an de zile, începând de la data de 1 aprilie 2025 și până la data de 31 martie 2026, în care:

i. este stabilită valoarea maximă a componentei de achiziție a energiei electrice/gazelor naturale din prețul aferent ofertelor de furnizare, aplicabil în perioada de tranziție, pe baza unei formule, luând în considerare media ponderată a prețurilor rezultate din toate tranzacțiile cu produse standardizate pe termen mediu și lung realizate pe piețele la termen și media ponderată a prețurilor de închidere a PZU, la care se aplică un coeficient de 1,1 care acoperă eventuale dezechilibre/profilare. Din analiza datelor disponibile, pentru energie electrică, ca exemplu, în anul 2021, când piața era complet liberalizată, PZU avea o pondere de aprox. 46%, și astfel, în vederea stimulării tranzacționării pe piețele la termen se propune o pondere de 40%, iar pentru gaze naturale, ponderea PZU este între 5- 10%;

ii. este stabilită valoarea maximă a componentei de furnizare a energiei electrice/gazelor naturale din prețul aferent ofertelor de furnizare, aplicabil în perioada de tranziție, și din prețurile realizate;

iii. este stabilită obligația furnizorilor de energie electrică/gaze naturale de a elabora oferte pentru perioade subsecvente de cel puțin 3 luni;

iv. prețul energiei electrice/gazelor naturale din contractele cu clienții finali aferent fiecărei perioade subsecvente pentru perioada 1 aprilie 2025 – 31 martie 2026 este stabilit ca sumă a componentei de achiziție și a componentei de furnizare;

iv. prețul energiei electrice/gazelor naturale realizat aferent fiecărei luni din perioada de tranziție se determină ca sumă a componentei de furnizare și a componentei de achiziție a energiei electrice/gazelor naturale determinată pe baza cantităților achiziționate și a prețurilor aferente acestor tranzacții;

v. la calculul prețului final facturat pentru consumul realizat în perioada de tranziție este stabilit va fi luat în considerare minimul dintre prețul energiei electrice/gazelor naturale din contract și prețul energiei electrice/gazelor naturale realizat.

- totodată, începând cu data de 1 aprilie 2024, operatorii piețelor centralizate au obligația de a publica aceste prețuri/cantități, astfel încât la elaborarea ofertelor toți furnizorii, dar și piața, să aibă la dispoziție informații transparente și unitare, în condițiile în care, pentru energie electrică, OPCOM publică deja prețurile din contractele bilaterale pentru piețele la termen de energie electrică și rapoarte lunare cu preț PZU;

- de asemenea, se are în vedere crearea unei baze legale pentru emiterea de către ANRE a unei reglementări prin care să introducă în sarcina furnizorilor de energie electrică/gaze naturale a unor obligații de informare a clienților finali cu privire la eliminarea schemei de sprijin și cu privire la modul de stabilire a prețurilor de furnizare din oferte/contracte după eliminarea acesteia, precum și a unor obligații de a transmite noi oferte elaborate conform prevederilor aplicabile în perioada de tranziție;

- dată fiind evoluțiile înregistrate cu privire la prețurile la energie electrică, din ultimele luni, se va propune scăderea valorii maxime a prețului mediu ponderat al energiei electrice la care ANRE calculează sumele de decontat de la bugetul de stat, de la 900 lei/MWh la 700 lei/MWh.

- abrogarea unor prevederi din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, în vederea punerii în acord cu legislația europeană și clarificări privind prescrierea dreptului ANRE de aplica sancțiuni contravenționale.

- abrogarea prevederilor art. 21 alin. (3) din cuprinsul Ordonanței nr. 163/2022 pentru completarea cadrului legal de promovare a utilizării energiei din surse regenerabile, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, ca urmare a punctului de vedere exprimat de COM la solicitarea autorităților române conform căruia neinclusiunea acestuia în legislația națională nu poate fi considerată transpunerea Directivei (UE) 2018/2001 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile ca fiind incompletă.

2.4 Alte informații *)
Nu au fost identificate.

Secțiunea a 3-a: Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Pot fi generate beneficii pentru clienții casnici și noncascnici din perspectiva reducerii nivelului maxim al prețului final facturat, în vederea garantării celui mai mic preț.

3.2 Impactul social.

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

3.4 Impactul macroeconomic.

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
3.5. Impactul asupra mediului de afaceri Având în vedere consumul de energie electrică și gaze naturale, proiectul de act normativ poate genera un impact pozitiv pentru mediul de afaceri.
3.6 Impactul asupra mediului înconjurător Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
3.9 Alte informații Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri.*)**

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale						
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
i. cheltuieli de personal bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						

i. cheltuieli de personal bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art.15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8 Alte informații Nu au fost identificate.						
Secțiunea a 5-a: Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
5.1 Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ Prin proiectul de act normativ se creează premisa legală pentru emiterea de către ANRE a unei reglementări (legislație secundară) prin care să introducă în sarcina furnizorilor de energie electrică/gaze naturale a unor obligații de informare a clienților finali cu privire la eliminarea schemei de sprijin și cu privire la modul de stabilire a prețurilor de furnizare din oferte/contracte după eliminarea acesteia, precum și a unor obligații de a transmite noi oferte elaborate conform prevederilor aplicabile în perioada de tranziție.						
5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect						
5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE). Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect						
5.3.1 Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect						
5.3.2 Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE						

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
5.5 Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
5.6. Alte informații Nu au fost identificate
Secțiunea a 6-a: Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
6.2 Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate. Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
6.5 Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ: se solicită de către Secretariatul General al Guvernului b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social – proiectul de act normativ este supus avizului Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței - proiectul de act normativ este supus avizului acestuia. e) Curtea de Conturi Se solicită puncte/avize/opinii din partea Ministerului Afacerilor Externe, Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale “OPCOM” S.A, Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” – SA.
6.6 Alte informații Nu au fost identificate
Secțiunea a 7-a: Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ
7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ În procesul de elaborare a proiectului de act normativ au fost îndeplinite procedurile de transparență instituite prin Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată. Proiectul de act normativ a fost publicat pe pagina oficială a Ministerului Energiei la data de 15.03.2024.
7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice. Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
7.3 Alte informații Nu au fost identificate

Secțiunea a 8-a: Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ
8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect
8.2 Alte informații Nu au fost identificate

Având în vedere cele prezentate, în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituție, republicată, a fost elaborat proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului *pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, și adoptarea unor măsuri în domeniul energiei*, pe care, dacă sunteți de acord, vă rugăm să îl aprobați.

MINISTRUL ENERGIEI

Sebastian – Ioan BURDUJA

Avizăm favorabil:

VICEPRIM-MINISTRU, MINISTRUL AFACERILOR INTERNE

Marian-Cătălin PREDOIU

VICEPRIM-MINISTRU

Marian NEACȘU

**SECRETARUL GENERAL AL
GUVERNULUI
Mircea ABDRUDEAN**

**MINISTRUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII
SOCIALE
Simona BUCURA - OPRESCU**

**PREȘEDINTELE AUTORITĂȚII
NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN
DOMENIUL ENERGIEI**

MINISTRUL FINANTELOR

George – Sergiu NICULESCU

Marcel – Ioan BOLOȘ

**MINISTRUL JUSTIȚIEI
Alina Ștefania GORGHIU**